

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Товариства з обмеженою відповідальністю „НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА ГРУПА“ щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 2 частини п'ятої статті 41 Закону України „Про публічні закупівлі“ зі змінами, внесеними Законом України «Про внесення змін до Закону України „Про публічні закупівлі“ та інших законів України щодо вдосконалення системи функціонування та оскарження публічних закупівель»

К и ї в
16 вересня 2026 року
№ 223-2(I)/2026

Справа № 3-231/2026(475/26)

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Гришук Оксани Вікторівни – головуєчого,
Барабаша Юрія Григоровича – доповідача,
Совгирі Ольги Володимирівни,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Товариства з обмеженою відповідальністю „НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА ГРУПА“ щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 2 частини п'ятої статті 41 Закону України „Про публічні закупівлі“ від 25 грудня 2015 року № 922–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 9, ст. 89) зі змінами, внесеними Законом України «Про внесення змін до Закону України „Про публічні закупівлі“ та інших законів України щодо вдосконалення системи функціонування та оскарження публічних закупівель» від 3 червня 2021 року № 1530–IX (Відомості Верховної Ради України, 2021 р., № 32, ст. 262).

Заслухавши суддю-доповідача Барабаша Ю.Г. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Товариство з обмеженою відповідальністю „НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА ГРУПА“ (далі – Товариство) звернулося до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність Конституції України (конституційність) пункт 2 частини п'ятої статті 41 Закону України „Про публічні закупівлі“ від 25 грудня 2015 року № 922–VIII (далі – Закон № 922) зі змінами, внесеними Законом України «Про внесення змін до Закону України „Про публічні закупівлі“ та інших законів України щодо вдосконалення системи функціонування та оскарження публічних закупівель» від 3 червня 2021 року № 1530–IX (далі – Закон № 1530), який застосовано в остаточному судовому рішенні у справі Товариства – постанові Верховного Суду від 12 травня 2026 року.

Згідно з пунктом 2 частини п'ятої статті 41 Закону № 922 зі змінами, внесеними Законом № 1530, істотні умови договору про закупівлю не можуть змінюватися після його підписання до виконання зобов'язань сторонами в повному обсязі, крім випадків, зокрема, „збільшення ціни за одиницю товару до 10 відсотків пропорційно збільшенню ціни такого товару на ринку у разі коливання ціни такого товару на ринку за умови, що така зміна не призведе до збільшення суми, визначеної в договорі про закупівлю, – не частіше ніж один раз на 90 днів з моменту підписання договору про закупівлю/внесення змін до такого договору щодо збільшення ціни за одиницю товару. Обмеження щодо строків зміни ціни за одиницю товару не застосовується у випадках зміни умов договору про закупівлю бензину та дизельного пального, природного газу та електричної енергії“.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

За результатами проведення Відділом житлово-комунального господарства та комунальної власності Криничанської селищної ради (далі – Відділ) публічної

закупівлі Відділ і Товариство 13 квітня 2021 року уклали договір про постачання електричної енергії № 14/Т/2021 (далі – Договір). Надалі укладено низку додаткових угод до Договору, якими, зокрема, було збільшено ціну за одиницю товару.

У грудні 2023 року керівник Жовтководської окружної прокуратури Дніпропетровської області звернувся до суду в інтересах держави в особі Криничанської селищної ради з позовом до Товариства та Відділу про визнання недійсними додаткових угод до Договору та стягнення грошових коштів.

Господарський суд Дніпропетровської області рішенням від 22 квітня 2024 року, яке Центральний апеляційний господарський суд постановою від 8 січня 2025 року залишив без змін, позов задовольнив.

Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного господарського суду постановою від 12 травня 2026 року рішення Господарського суду Дніпропетровської області від 22 квітня 2024 року та постанову Центрального апеляційного господарського суду від 8 січня 2025 року залишив без змін. Ухвалюючи таке судове рішення, суд касаційної інстанції виходив, зокрема, із того, що ціна за одиницю товару не може бути збільшена більше ніж на 10 відсотків ціни товару, яку визначили Товариство та Відділ у Договорі за результатами процедури закупівлі, незалежно від кількості та строків зміни ціни протягом дії Договору.

На думку Товариства, оспорювані положення Закону № 922 зі змінами, внесеними Законом № 1530, суперечать частинам першій, другій статті 8, частині першій статті 41, частині першій статті 42 Конституції України.

Товариство вважає, що „оспорювана норма у відповідній частині створює для добросовісного постачальника надмірний економічний тягар, фактично перекладає на нього ризик зростання ціни електричної енергії понад 10 відсотків, незалежно від реального масштабу такого зростання, та може примушувати його здійснювати постачання на збиткових умовах“; передбачене пунктом 2 частини п’ятої статті 41 Закону № 922 зі змінами, внесеними Законом № 1530, обмеження збільшення ціни за одиницю товару до 10 відсотків „не забезпечує

справедливого балансу між публічним інтересом у захисті бюджетних коштів та приватним інтересом добросовісного постачальника у здійсненні економічно обґрунтованої підприємницької діяльності“.

3. Вирішуючи питання про відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55).

За статтею 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону, та якщо з дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі положення), сплинуло не більше трьох місяців (абзац перший, пункт 2 частини першої); як виняток, конституційна скарга може бути прийнята поза межами вимог, установлених пунктом 2 частини першої цієї статті, якщо Конституційний Суд України визнає її розгляд потрібним із мотивів суспільного інтересу (частина друга); якщо суб'єкт права на конституційну скаргу пропустив строк подання конституційної скарги у зв'язку з тим, що не мав повного тексту судового рішення, він має право висловити у конституційній скарзі клопотання про поновлення пропущеного строку (частини третя).

Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів випливає, що остаточним судовим рішенням у справі Товариства є постанова Верховного Суду від 12 травня 2026 року, а конституційну скаргу надіслано до Конституційного Суду України 2 вересня 2026 року. Отже, Товариство пропустило строк подання конституційної скарги, але висловило клопотання про поновлення пропущеного строку, посилаючись на те, що конституційні скарги з аналогічного питання, які Товариство подало 11 серпня 2026 року та 25 серпня 2026 року, керівник Секретаріату Конституційного Суду України повернув як такі, що за формою не відповідають вимогам Закону України „Про Конституційний Суд України“.

На думку Другої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України, той факт, що Товариство вже зверталось до Конституційного Суду України з конституційними скаргами з аналогічного питання і після їх повернення подало виправлену конституційну скаргу, не може вказувати на дотримання строку подання конституційної скарги, оскільки Законом України „Про Конституційний Суд України“ передбачена можливість повторного звернення до Конституційного Суду України з дотриманням вимог цього закону, зокрема щодо строку подання конституційної скарги.

Крім того, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України не вбачає потреби в розгляді конституційної скарги Товариства з мотивів суспільного інтересу.

З аналізу конституційної скарги випливає, що Товариство не навело переконливих аргументів, які свідчили б про те, що, запроваджуючи юридичне регулювання, передбачене оспорюваними положеннями Закону № 922 зі змінами, внесеними Законом № 1530, законодавець порушив приписи Конституції України.

Отже, конституційна скарга Товариства не відповідає вимогам пункту 6 частини другої статті 55, частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Товариства з обмеженою відповідальністю „НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА ГРУПА“ щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 2 частини п'ятої статті 41 Закону України „Про публічні закупівлі“ від 25 грудня 2015 року № 922–VIII зі змінами, внесеними Законом України «Про внесення змін до Закону України „Про публічні закупівлі“ та інших законів України щодо вдосконалення системи функціонування та оскарження публічних закупівель» від 3 червня 2021 року № 1530–IX на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**